

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 29 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Sytuacja nie uległa zmianie.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Nie było znaczących operacji bojowych.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts Bawarskiego.

Doprowadzony do najwyższego stopnia napięcia ogień huraganowy na całym froncie od Lens do Queant zapoczątkował o świcie 28 kwietnia bitwę, podczas której Anglicy usiłowali po raz trzeci przełamać linie niemieckie. Wielka bitwa rozstrzygnięta się koło południa. Zakończyła się ona mianowicie ciężką klęską Anglików.

O białym dniu ruszyły angielskie kolumny szturmujące na froncie szerokim około 30 km., pod osłoną ścian z stali, kurzu, gazu i dymu, ze szczególną wściekłością nacierał nieprzyjaciel na północy od Scarpey, na stanowiska nasze pomiędzy Acheville a Roeux. Walczono tam z niezwykłą zaciętością. Anglicy wtargnęli do obsadzonych przez nas stanowisk przednich Arleux, Oppy, Garvelle i Roeux, tam napotkali oni na kontratak naszej piechoty. W ciężkim zmaganiu jednostki przeciwko jednostce, został nieprzyjaciel odrzucony miejscami aż poza naszą własną linię, która aż do Arley jest znowu w naszych rękach.

Na południu od niziny Scarpey rozgorzała również zacięta walka. W zburzonych stanowiskach dzielnie nasze wojska udaremniły znów wielokrotne natarcie, żadne ataki angielskie tam się nie udały. Na skrzydle pola walki zatańczyły fale atakujących wojsk już w niszczącym ogniu naszej artylerji. Straty Anglików są znów niezwykłe ciężkie.

Dzień 28 kwietnia jest dniem sławy dla naszej piechoty, która pod energicznym dowództwem i przy świetnym popacie broni Bratnich i pomocniczych, wykazała, że w zupełności doszła do swego zadania.

Front niemieckiego następcy tronu. Nie zaszło nic godnego uwagi.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego. Nie zaszło nic nowego.

Front macedoński.

Nie nowego.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Błędy taktyczne.

WIEDEN 30 | 4. Jak zaznacza dalej „Neues Freie Presse” z powodu deklaracji rządu o zwołaniu parla-

mentu, panuje w wiedeńskich kołach politycznych powszechne uczucie, że stronnictwa niemieckie popełniły ciężkie błędy taktyczne i że zewnętrzny obraz wznowionego gabinetu austriackiego nie ukryje prawdziwego stanu rzeczy.

Reformy w administracji.

BERLIN 30 | 4. W sejmie pruskim podsekretarz stanu Derews zapowiedział reformę administracji. Działalność kontrolujących władz państwowych ma być znacznie ograniczona.

Niezawisła Albania.

GENEWA 30 | 4. Według wiadomości, otrzymanych z Londynu, prasa tamtejsza podaje depeszę z Salonik, że Francuzi ogłosili niezawisłość Albanji. W okolicy Kericy utworzyli rząd tymczasowy, złożony przeważnie z albańczyków. Również połowę policji uformowano z krajowców. Podobny manifest wydali włosi nad morzem Adriatykiem.

Uwięzienie Niemców.

BERNO 30 | 4. W obawie przed działalnością niemieckich łodzi podwodnych u wybrzeży przyładka Dobrej Nadziei zarządził południowoafrykański rząd uwięzienie wszystkich Niemców, mieszkających w pasie nadbrzeżnym szerokości 40 mil angielskich.

Nie zrobiono wyjątku dla misjonarzy.

O reformy wyborcze na Węgrzech.

WIEDEN 30 | 4. Węgierskie stronnictwo socjalistyczne przygotowało nową wielką akcję w interesie reformy wyborczej w kierunku demokratycznym i pozyskało dla swych planów posłów Michała hr. Karolyiego i dr. Vaszonyego, jakoteż tych polityków, którzy dotychczas walczyli na rzecz powszechnego prawa wyborczego.

Dla ustalenia formy konkretnej bloku stronnictw toczą się rokowania.

Nowe drogi myśli niemieckiej.

BERLIN, 30 | 4. „Vossische Ztg.” nawiązując do referatu sekretarza stanu, Dernburga, w sprawie nowych dróg myśli niemieckiej, pisze co następuje: Jakkolwiek wielkie są zadania nowych Niemiec nazewnątrz, to jednak większe jeszcze oczekują je zadania wewnętrzne, a mianowicie odbudowa gospodarstwa naszego, pórwód do warunków normalnych stanu średniego, reorganizacja finansów w tej formie, by nie stanowiły one przeszkody do postępu ekonomicznego i uczynili nas zdolnymi do konkurencji z zagranicą, leczenie odniesionych ran przy zachowywaniu ludzkości i posiadaniu zupełnej świadomości bra-ków polityki wewnętrznej.

Pruska ordynacja wyborcza jest sprawą nie tylko pruską, lecz również

sprawą cesarstwa. Ponieważ jednak nowa orientacja nastąpić musi już podczas wojny i zaraz po zawarciu pokoju, tedy zmiany organiczne powinny należeć śpiesznie. Nowe Niemcy nie mogą znosić trwania stanu obecnego. Gdy każdy oddawał nie tylko swą osobę, lecz również majątek, siły żywotne i czas. Niemcy winni stać się bardziej politycznymi, jeżeli nie są jeszcze. Wszystkiego trzeba się pierwej nauczyć, jeżeli zasada ordynacji wyborczej klasowej ma być porzucona w sejmie, to pójdą za tem zarządy komunalne.

Co uczyni Hiszpanja.

GENEWA, 30 | 4. Z Madrytu donoszą do Paryża, jakoby Prietos miał się wyrazić, że na tajnym posiedzeniu kortezów ewentualnie ma zapisać decyzja w sprawie nowej orientacji polityki zewnętrznej Hiszpanji, a to na zasadzie dokładniejszej obecnie znajomości wszystkich czynników, które są miarodajne dla dalszego rozwoju Hiszpanji; podobno stoi to w związku z bardzo daleko idącymi propozycjami, które zrobione zostały Hiszpanji ze strony koalicji w ostatnich dniach.

Chwila bieżąca.

Według wiadomości otrzymanej z Rio de Janeiro, poseł niemiecki v. Pauli opuścił z personelem poselstwa Brazylję dnia 28 bm.

Wielki wezyr Talaat basza przybędzie w niedzielę po południu do Monachjum.

— Komisja stowarzyszeń zawodów wolnych oraz zarząd stronnictwa soc. dem Niemiec wydały wspólną odezwę z powodu 1 maja, w której powiedziano „Robotnicy niemieccy, w tym roku również, jak i w latach poprzednich zrękną się wypożyczynku świątecznego w dniu 1 maja.

— Zjazd wszechrosyjski delegatów robotników, żołnierzy i chłopów, który w drugiej połowie maja odbyć się ma w Petersburgu, zamierza proklamować się jako konstytuanta.

— „Nationaltidende” donosi z Chrystjanji; Do ruchu strajkowego urzędników państwowych przyłączyli się również urzędnicy poczty.

Co słychać nowego?

Echa bytności polaków

u ks. Lwowa.

Dnia 31 marca u przewodniczącego Rady ministrów ks. Lwowa zjawila się delegacja polska pod przewodnictwem ks. biskupa Cieplaka. Pierwszy wygłosił mowę przewodnik, w imieniu Komitetu demokratycznego mówił p. A. Lednicki, w imieniu Kół polskich z Królestwa zabierał głos p. J. Szebeko; w imieniu Komitetu Narodowego mówił Zygmunt hr. Wielopolski, w imieniu Polaków z Rusi red. Paszkowski, w imieniu Polaków z Galicji — prof. St. Grabski.

Drukarnia i Litografia F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Częstochowie.

Wykonuje wszelkie roboty starannie i skrupulatnie.

„Odeon” Od środy 2 Maja wystawia wielkie polskie arcydzieło

Zaczarowane Koło

Lucjana RYDLA.

Znaleźli się „sui generis” (zapaleńcy), z których jeden zamiescił artykuł w rosyjskim piśmie petersburskim, dowodzący, że „wobec zaufania, jakie żywimy do rządów wolnej Rosji, odpada konieczność zbiorowego oświadczenia całej koalicji...” Wywołało to skarcenie ze strony narodowo-demokratycznej „Gazety Polskiej” z 28 marca, która pisze „Uważamy jednak, że nieufność nie była bynajmniej jednym powodem, dla którego domagaliśmy się zbiorowego oświadczenia koalicji.

Nowy komendant Legionów.

Obecny komendant Legionów Polskich, pułkownik Zygmunt Zieliński, jest człowiekiem, którego imię i postać są związane nierozdzielnie z dziejami Karpackiej Brygady Legionów Polskich.

Jako komendant 2 go pułku z nią razem wyruszył w pole i chwile najcięższe w Karpatach przeżył. On to pierwszy żołnierza polskiego uczył karności i dlatego z jego imieniem łączy się dziś jeszcze to wszystko, co jest ideologią czystego militarizmu polskiego. Pułkownik Zieliński zawsze instyktownie pragnął, aby żołnierskość polska była światem odrębnym w sobie, oddzielnym od wszelkich wpływów i różnic partyjnych, aby celem najważniejszym było doskonalenie polskiego rzemiosła wojennego.

Pułkownik Zieliński był wreszcie w Legionach tym dowódcą, który był niesłychanie bliski żołnierzowi. Nieskończona jest ilość opowieści, które o nim po szeregach krąży. Słynne są jego powiedzenia, zawsze jedne i dosadne, niezapomniane dialogi, które w różnych, najcięższych chwilach toczył z jednakowym zawsze humorem.

Pułkownik Zieliński stoczył w Karpatach 74 bitwy i przeszedł tak ciężkie trudy, że im w końcu uleź musiało słabe jego zdrowie. Na wiosnę 1916 roku musiał opuścić Legiony i udać się na kurację.

Nadwątlone zdrowie nie pozwoliło mu przez czas dłuższy wrócić na front. Pułkownik Zieliński mianowany komendantem grupy w Piotrkowie na miejsce pułkownika Grzesińskiego, wytrwał na stanowisku aż do końca istnienia kadr legionowych w Dęblinie.

Wreszcie poruczono mu komendę III Brygady, którą do ostatnich sprawował czasów.

Obecnie w sytuacji dla wojska polskiego przełomowej pułkownik Zieliński objął komendę Legionów Polskich.

Jeszcze jedna wojna!

Rzeczpospolita Liberja oznajmiła koalicji, iż pragnie wziąć udział w wojnie. Postawie amerykański, angielski i francuski w Monrovia oświadczyli, iż przyłączenie się Liberji do koalicji jest pożądanym, ponieważ skutkiem tego handel niemiecki zostanie zupełnie wyparty z Afryki zachodniej.

Tydzień bez ziemniaków.

Pisma wiedeńskie zawiadamiają ludność, że przez cały tydzień nie nadejdą do Wiednia ziemniaki. Do zaopatrzenia Wiednia potrzeba tygodniowo 125 wagonów, aby móż rozdać

po pół kilograma na głowę. Dzienniki spodziewają się, że ilość ta w osmiu dniach da się zgromadzić w Królestwie Polskim.

Ograniczenie praw królewskich.

„Berlingske Tidende” donoszą ze Stokholmu: Liberalni postawili w obu izbach wnioski o zmianę dwu paragrafów konstytucji w tym kierunku, że koniecznym jest współdziałanie parlamentu przy zawieraniu sojuszków, oraz że prawo króla w sprawie decyzji o wojnie i pokoju dostosowuje się do § 74, według którego siły zbrojne mogą być postawione na stopie wojennej tylko dla ochrony neutralności kraju lub celem odparcia ataku.

Wyraży zaufania.

Wczorajsza „Wiener Ztg.” ogłasza reskrypt cesarski z wyrażeniem przesłania ministerów hr. Clam-Martinitzowi i całemu gabinetowi zaufania monarszego i z oświadczeniem, że próby o dymisję, wniesione przez ministrów: dr. Bernreitera, dr. Urbana i dr. Bobrzyńskiego pozostaną bez następstw.

Powszechna służba wojskowa w St. Zjednoczonych.

„Daily Telegraph” dowiaduje się z N. w Jorku Izba reprezentantów (287 głosami przeciw 113, przy 80 wstrzymujących się od głosowania), przyjęła projekt Gardnera, dotyczący wprowadzenia powszechnej służby wojskowej.

Z życia cara Mikołaja.

Paryski „L'Intransigeant” z dnia 3-go kwietnia opisuje następujący wypadek z ostatnich dni panowania Mikołaja II-go:

„Zwykły obywatel rosyjski lub francuski jest zazwyczaj ofiarą jednej jedynej cenzury. Detronizowany cesarz był niewolnikiem trzech czy czterech ludzi, którzy dopuszczali do niego pisma i wiadomości, uprzednio starannie przez nich ocenzurowane.

Był generalny adjutant cesarski opisuje wypadek, którego był świadkiem w Peterhofie:

Gdy pewnego razu wszedł do gabinetu cesarskiego, znalazł samodzielną Wszech-Rosji niesłychanie wzburzoną. Cesarz wskazał na przedmiot, który leżał na jego biurku i rozkazał natychmiast zaalarmować komendanta pałacu, generała Hesse, oraz wartę pałacową.

„Lecz cóż to było, co tak cesarza oburzyło i zaniepokoiło mogło? Bomba, petarda?

Gorzej jeszcze!

Na biurku cesarskim, podrzucone śmiałą ręką, leżały: rewolucyjna „Ruska Tribuna”, socjalistyczny dziennik francuski i „Vorwaerts”.

Cesarz szalał poprostu z pasji, a w pałacu rozwinęto energiczne i skuteczne śledztwo w poszukiwaniu nieuchwytnego a śmiałego sprawcy, który umiał zmylić czujność i wszechpotęgę cenzury dworskiej.

Z Warszawy.

Korespondensja „Gońca Czeskiego” (Drożyzna. — Z życia akademickiego. Co słychać z tramwajami. — Z teatru. Jak wygląda Warszawa wieczorem. Warszawa, jak i każde miasto w Królestwie przeżywa obecnie ciężkie

chwile skutkiem wojny. Drożyzna rozpanoszyła się i dochodzi do elbrzymich rozmiarów. Funta chleba np. kosztuje w chwili obecnej 42 k. a cena jego z każdym dniem, z każdą niemal godziną wzrasta.

Jest to chleb nadzwyczaj niesmaczny. Ceny cukru utrzymały się dawne. Utrzymanie więc w Warszawie w obecnych czasach kosztuje bardzo drogo.

Mimo jednak tej drożyzny młodzież akademicka z Częstochowy, jak może tak wiąże koniec z końcem, by nie opuszczać Uniwersytetu.

Wykłady w Uniwersytecie odbywają się zupełnie normalnie „Bratnia Pomoc” studentów Uniwersytetu Warszawskiego, rozwinęła nadzwyczaj swą działalność.

Działa też bardzo sprawnie „Częstochowskie Koło Akademików”, a ostatnio udzieliło parę pożyczek na poważną sumę pieniędzy. Wkrótce odbędzie się walne zebranie członków tegoż Koła w celu zmiany, dopięcia ustawy.

Tramwaje nie kursują jeszcze i prawdopodobnie dopiero w początkach maja zaczną kursować. Tymczasem zaś oficerowie niemieccy wypuścili na miasto kilka wagonów tramwajowych konnych dla swego użytku.

Teatry warszawskie, mimo warunków wojennych prosperują niezłe. Jedyne teatry „Nowoczesny” przetrwał widowiska i trupa jego wyjeżdża na gościnne występy po Królestwie. Teatr „Polski” znany z wykwintnego gustu i znakomitych artystów wystawił ostatnio efektowną sztukę Kasprowicza — „Uczta Heroldjady”. Sztuka ta dzięki wspaniałym dekoracjom i znakomitej grze artystów zjednała sobie uznanie publiczności. W „Rozmaitościach” wystawione arcydzieło A. Fredry — „Słuby paniieńskie” cieszą się niesłabnącym powodzeniem zawdzięczać to należy pp. Lubicz Sarnowskiej, Szylinzance i J. Leszczyńskiemu.

Warszawa wobec zmniejszonego znacznie oświetlenia wygląda wieczorem nadzwyczaj przygnębiająco. Ulice oświetlane są tu dopiero o g. 9 i pół. Zdaje się więc jakgdyby aagle pogaszono światła wskutek oczekiwania na napad statków powietrznych.

Włodzimierz Tater.

Z Włocławka.

Wezwanie policyjne.

We Włocławku od kilku tygodni policja miejscowa rozsyła mieszkańcom wszystkich warstw wezwania, w których wzywa mężczyzn w wieku od 18 do 50 lat do stawienia się w biurze meldunkowym. Powołani są wszyscy bez różnicy wyznania. Za niestawienie się grozi duża kara.

DOKTOR MEDYCYN

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marii № 21.

ChOROBY SKÓRNE I DROG MOOCZYNYCH.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

KRONIKA

Nabożeństwo w kościele św. Zygmunta.

Uroczyste nabożeństwa w kościele św. Zygmunta odbędą się we środę wystawieniem Najśw. Sakramentu. Suma będzie o g. 11 rano, nieszpory zaś o godz. 4 po poł.

Czy jutro jest święto?

Uroczystość św. Zygmunta we środę jest tylko świętem kościelnym i w myśl dekretu Piusa X z lipca roku 1911 nie należy do ściśle obowiązujących nawet w parafii św. Zygmunta, jednak na mocy zwyczaju częstochowianie świętują w dzień ten. Ze względu na opóźnioną wegetację w tym roku w polach i ogrodach zapewne roboty nie ustaną w tym dniu również i ludzie biedni zarobkować będą przy swej pracy codziennej.

Uroczystości 3-go maja w Częstochowie.

Komitet Obchodu 3 Maja, wyznaczony z grona członków Rady miejskiej, wspólnie z przedstawicielami instytucji społecznych, wybranymi na posiedzeniu w dniu 27 bm., zawiadania, że w dniu 3 maja b. r. o godz. 9 i pół rano w kościele na Jasnej Górze odbędą się uroczyste nabożeństwo z kazaniem ku uczczeniu 126 rocznicy Konstytucji 3 maja 1791 roku.

Dla członków Rady miejskiej: dawnej i nowowybranej i przedstawicieli instytucji społecznych, które zgłoszą swój udział, będą zarezerwowane miejsca przed głównym ołtarzem. Szkoły zajmą na wykończone.

Jednocześnie Komitet, powołując się na odezwę Tym. Rady Stanu prosi publiczność, aby w obchodzie przyjęła jaknajszerszy udział przez zamknięcie biur i sklepów, udział w nabożeństwie i odpowiednie tej uroczystej chwili udekorowanie flagami narodowymi.

Komitet obchodu 3 maja.

W. Jabłoński.

A. Januszewski.

Przypuszczamy, że ogół m. Częstochowy zastosuje się do życzeń Komitetu obchodu wiekopomnej rocznicy, składając w ten sposób dowody, iż cześć pamięć tych, którzy działali w imię hasła: „By Ojczyźnie dobrze było!”

Miejscowe organizacje społeczne, stosując się do decyzji Tym. Rady Stanu w dniu 8 maja urządzają odpowiednio uroczystości. Jak się dowiadujemy „Ognisko Robotnicze” urządzi odczyt i przedstawienie, „Koło Pracowników nad rozwojem przemysłu i handlu”—wieczornicę itp. o czym podamy jeszcze szczegóły.

Z zebrania Stow. „Jedność”.

W niedzielę w sali Straży Ogniowej odbyło się ogólne zebranie członków Stow. spożywczego „Jedność”. Zebranie wobec 227 członków zgaił prezes Stow. p. Wichura, proponując na przewodniczącego p. J. Wróblewskiego, którego zebrani poprosili jednogłośnie. Asesorami byli pp. Charłampowicz, Wizenal, Wierchowowski, Kobendza, sekretarzem p. Karwacki.

Protokół ostatniego ogólnego zebrania odczytał p. Karwacki, który zebrani przyjęli bez dyskusji.

Następnie przystąpiono do zatwierdzenia sprawozdania i podziału zysków za rok 1916, oraz zatwierdzenia budżetu na r. 1917.

Sprawozdanie, które każdy z członków Stow. miał doręczone przed ogólnym zebraniem nie wywołało dysku-

sj i zostało przyjęte w całości. Czysty zysk ogólne zebranie postanowiło podzielić w następujący sposób: 10 proc. przelać na kapitał zapasowy, wypłacić z czystego zysku 6 proc. dywidendę od udziałów członkowskich, a resztującą sumę przelać na kapitał rezerwowany.

Budżet na r. 1917 po wyjaśnieniu p. Bugajskiego, że tegoż choćby w przybliżeniu, wobec anormalnych stosunków przewidzieć nie można, ogólne zebranie pozostawiło tę sprawę Zarządowi, zalecając mu prowadzenie gospodarki możliwie oszczędnościowo.

Czwarty punkt porządku dziennego zebrania dotyczący zatwierdzenia regulaminu dla projektowanej wewnętrznej zmiany w administracji Stow. referował p. Bugajski, tłumacząc ogólnemu zebraniu, że dotychczasowa gospodarka i skład zarządu nie odpowiada już działalności, jaką zakresliło S. ow. „Jedność”, wobec czego Zarząd łącząc ze specjalnie wyłonioną Komisją z pośród członków Stow. opracował regulamin składający się z 23 paragrafów, dotyczący zmiany obecnego ustroju Zarządu Stowarzystwa.

Po odczytaniu regulaminu przez p. Wróblewskiego, zebrani dowiedzieli się, że obecnie projektowany jest zarząd z 8 osób, zamiast 12 poprzednio, natomiast powołana ma być Rada Nadzorcza składająca się z 12 członków, która zbierając się raz na miesiąc, kontrolować będzie czynności zarządu i czuwać nad majątkiem Stowarzystwa. (d. c. n.)

Losy loteryjne.

Losy loterii klasowej do klasy—IV już nabywać można u głównego kolektora na Częstochowę p. R. Pruszkowskiego ul. Panny Marji 26.

Z zebrania Tow. „Częstochówka”.

Walne zebranie członków Tow. Poż.-Oszczęd. „Częstochówka” w sali Stow. Rzem.-Przem. ul. Panny Marji 9, zgaił w niedzielę 22 bm., przez tej instytucji p. J. Miecznik, prosząc na przewodniczącego p. A. Janickiego. Miejsca asesorów zajęli pp. T. Nałgowski, Wyrzykowski, Olatkiewicz i Cioch.

Po odczytaniu przez p. Słotwińskiego sprawozdania z zebrania poprzedniego, rozpatrywano sprawozdanie zarządu z działalności „Częstochówki” za rok 1916.

Tutaj podkreślił należyte słuszne uwagi p. Stef. Szozecińskiego, że w sprawozdaniu z instytucji polskiej błędy językowe nie mogą mieć miejsca i są rzeczą wysoce kompromitującą całą instytucję.

Sprawozdanie z działalności Tow. referował p. Podlewski. Między innymi dowiedzieliśmy się, że wszystkie pożyczki podzielone zostały na 3 klasy w celu uprzywilejowania sobie stanu interesów T-wa.

Do I klasy zaliczono te pożyczki, za które sami członkowie są zupełnie odpowiedzialni; do II-ej te, za które członkowie są mniej odpowiedzialni; do III-ej te, które są zupełnie niepewne.

Procentowo pożyczki te przedstawiały się, jak następuje: I klasy jest 61 i pół proc.; II—30 proc.; III—8 i pół proc. ogólnej sumy.

Po odczytaniu przez p. Dobrowolskiego protokołu komisji rewizyjnej zebrani sprawozdanie uchwaliłi.

Z szeregu wniosków pp. W. Orta i A. Reszkego przeszedł wniosek zaproponowany przez tego ostatniego, aby nadal było rzeczą niedopuszczalną, by w biurze T-wa pracowały jedno-

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć łaskawy udział w smutnym obrzędzie pogrzebowym. s. p.

Teofila Władysława Pieńkowskiego

w szczególności Czołgodym siostrzom zakł. św. Antoniego Tekli i Matyldzie za bezgraniczną opieką, jak również skautom i delegacji za wzięcie udziału w pogrzebie składa serdeczne podziękowanie
SYM.

stki, które mają krewnych wśród władz T-wa.

Budżet na rok 1917 w sumie rb. 4470 uchwalono, wreszcie przystąpiono do wyborów 5 czł. Rady, 4 czł. Zarządu i 8 czł. Komisji rewizyjnej.

Znaczące należy, że wybory poprzedzała długa i gorąca dyskusja, której niektórzy uczestnicy uławnili nawet dużą dozę temperamentu.

Wybory dały wynik następujący: do zarządu powołani zostali pp. Szpiigel—82 gł., Małczyński—26, Janicki 24, Błasikiewicz—18.

Do Rady powołano pp. Orgańskiego—31 gł., Cedrowicza—18, Wyrzykowskiego—15 i J. Miecznika—14 gł.

Komisję rewizyjną tworzą pp. W. Czaplak—21 gł., Dobrowolski—20 i Orzeł—10

Po wyczerpaniu porządku dziennego, zebrani podziękowali przewodniczącemu p. A. Janickiemu za prowadzenie obrad, które przyznać należy wymagały wiele taktu i cierpliwości ze strony tegoż, czemu p. Janicki podołał najzupełniej.

Z wieczoru dyskusyjnego P. M. S.

Musimy się podzielić pocieszającą wiadomością, że ogół pań częstochowskich coraz bardziej zaczyna się zajmować sprawami wychowania dziecka, czego dowód chcemy widzieć w wypełniającej się po brzegi sali P. M. S. na wieczorach dyskusyjnych, urządzanych przez wydziałe wychow. przedszkolnego II go koła P. M. S.

W ubiegłą niedzielę ciekawie i dobrane opracowany odczyt o „Kłamstwie u dzieci”, wygłoszony przez p. Klarę Kwaśniewską, wywołał obszerną dyskusję na temat istoty kłamstwa, walki z nim i środków do jego wykorzenienia. Prelegentka przedstawiła kłamstwo w wieku przedszkolnym i szkolnym wskazała na braki dzisiejszego wychowania, które powoduje tę wadę i rzuciła hojną dłoń szereg uwag metodycznych, wiążących do usunięcia fałszu z życia dziecka.

W dyskusji zabierał głos ks. W. Kneblewski i wskazywał na źródło kłamstwa: warunki dotychczasowego życia narodu, brak prawdy w stosunkach społecznych i rodzinnych, fałsz i obłuda w postępowaniu jednostki.

Droga do wprowadzenia prawdy, prawdy w życie, to uświęcenie i udoskonalenie życia społecznego i indywidualnego na podstawie poznania najwyższej prawdy. Środkami wiążącymi do usunięcia kłamstwa z życia dziecka metoda prawdy, a nie policyjna, miłość i zaufanie wzajemne.

P. Lucht-Michalska, jako zawodowa wychowawczyni, na przykładach z własnej praktyki, wykazała, jak miłością i dobrocią skruszyć można najwzrostszą kłamcę, a grozą i karą zniszczyć wszelką prawdę w nim.

P. Z. Tyszecka porusza sprawę kłamstw szkolnych jak i fałszywych.

P. L. Starzyński staje na stanowisku wychowawcy, domagającego się od dziecka prawdy ze względu na odpowiedzialność, która czeka delinkwenta i domaga się autorytatywnego postępowania z kłamcami; porusza ciekawą sprawę kłamstw konwencjonalnych, które zasadniczo zostały potępione przez ogół moralistów, na co i całe audytorjum się zgadzało.

Uwagi te eznalazły dopełnienie przez p. A. Reszkego.

P. Żeliszawska stawia wniosek, ażeby szerszy ogół uświadamiać w zakresie potrzeby prawdy w życiu.—Rzęsiście oklaski za ciekawy odczyt były podzięką dla prelegentki.

Ks. W. Kneblewski zwrócił się do ogółu zebranych pań z prośbą, ażeby dopomogły, tworzącej się przy Wydziale Wych. przedszk. Bibliotece wychowawczej przez zaofiarowywanie miesięczników, czy roczników pism kobiecych i wychowawczych, a zarazem i książek pedagogicznych. Składać je można w kancelarji zakładów naukowych P. M. S. ulica P. Marii 60

Z teatru „Paryskiego“.

Dziś w teatrze „Paryskim“ ostanii dzień głośny obraz p. t. „Kwiciarka“ od jutra zaś wchodzi na afisz tego kinematografu piękny obraz pt. „Samotny grób“ ze słynną artystką Mia-May w roli tytułowej.

Z Polskiego Tow. Krajoznawczego.

W sobotę 5 maja o godz. 6 wiecz. odbędzie się piąty z kolei w roku bieżącym odczyt urządzony staraniem zarządu miejscowego Od. P. T. Kr. Odczyt ten wypowie adwokat przys. St. Rumszewicz na temat „Epizod z roku 1864“. Lokal gimnazjum T. O. S. Wejście 25 fen. dla wszystkich.

O liczny udział szczególnie pp. członków zarząd prosi usilnie.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Teatr PARYSKI

Program od soboty 28-go Kwietnia do wtorku 1-go Maja 1917 roku.

KWICIAARKA

Wzruszający dramat z życia w 5-ciu aktach. Osnuty na tle głośnego romansu francuskiego pisarza Ksaw. MONTEPIN'A. W roli tytułowej znakomita artystka i premjowana piękność FERN ANDRA.

Dzień wyplaty (Wyborna komedja f-y Pathé)
Figura gipsowa (Komedia)
Zdjęcie z natury.

Ceny miejsc: Miejsce w loży Mk. 1,40., Krzesło Mk. 1., Galeria Mk. 0, 70 fen.

Teatr „ODEON“ ul. P. Marii 27.

Dziś we wtorek 1 Maja — Przedstawienia
Na rzecz Opieki Szkolnej przy Gminie Izraelskiej w Częstochowie.
Tylko dziś!

„Szlemil“

arcywesoła komedja w 5-ciu aktach, oraz

Nowe Zajęcie Fruzi

Komedja w 2-oh aktach.

Ceny miejsc od 2 marek do 1 marki 20 fenigów.

Od środy 2-go Maja: „Zaozarowane Koło“ Lucjana Rydla.

Szczegóły w programach.

CIECHOCINE K!!

Komfortowy PENSJONAT „POD ORŁEM“

G. IGALSON i S-ka

Otwarcie 10-go Maja r. b.

Wiadomość na miejscu lub w Warszawie

Sala „Harmonja“, ul. Długa 40. 1682

Skład Apteczny

provizora farmacji Z. OKŁOWSKIEGO

dawniej Senior i Ska ul. Panny Marii № 29.

Poleca w wielkim wyborze: Perfumeryj krajową i zagraniczną, kosmetyki mydła toaletowe, środki patentowane i opatrunkowe, wody mineralne sztuczne i naturalne.

Ofiary:

Na biedne dzieci Jgnotus rb. 1 kwit 169
na biednych do uzn. red. Jgnotus 1 rb. kwit 170
Pytel 50 kop. kwit 171

Kartofle do sadzenia.

We wtorek i środę dn. 1. i 2. Maja r.b sprzedawane będą w składach przy fabryce Peltzer od godz. 4-jej po południu kartofle do Sadzenia posiadaczom kwitów Magistratu na wynajęte półka od Nru 1500 do ostatnich numerów.

Sprzedaż kartofli

Wyznacza na Czwartek dn. 8-go Maja sprzedaż kartofli na litery T. A. U. B. Z. Z przeniesienia zostaje wobec święta 3-go Maja na Piątek dn. 4-go Maja.

Drzewek owocowych

partę tysięcy do sprzedania z ogrodów Załusze. Wiad. u Suchaczewskiego Rynek Wieluński Nr. 5. lub na miejscu w ogrodach 223-

Zdolne panny do szyja potrzebne szary do pracowni sukien i okryć damskich „Ewelina” Pięka Nr. 6 301-

Do sprzedania ciele rasowe ulica Hubertowska № 10. 306-

Drzewka owocowe ogród pomologiczny **Malinów Władysława Zawady** półka swe słynne drzewka owocowe, bazy, trunkawki krzewy s.t.o. **Drzewek po targach nie sprzedaje** Pięka Szkoła 30 róg Ciemnej 308-

Szafa, łóżko, lampa do sprzedania ul. No. 8 Nr. 34. Chwita Józefa. 310-

Krawcy potrzebni ulica Ogrodowa № 26 Marks 313-

Kupię maszynę do szycia bębnową w dobrym stanie Singera ul. Zielona nr. 6 Michałowski 318-

Stow. Siostr Pielęgniarek przyjmuje dyżury przy chorych na mieście ul. Stara 24. 317-

Kartofle do sadzenia Biela róża, wesoła, bardzo płonne i wytrzymałe na suszę i wilgoć, zamienie bez depłaty na półka, lecz tylko dobre do sadzenia. Zakład Ogrodnicy S. Jastrzębskiego ul. Wały lewe Nr. 35 319-

Potrzebna podręczna i uczenia ulica Teatralna Nr. 9. 316-